

(3 Hours)

[Total Marks : 100

28/4/12

(N.B. : Medium of answers can be one of the following :- Sanskrit, English, Marathi and Hindi)

Q. I Choose the correct answer from the given alternatives (40)

समीचीनं विकल्पं चिनुत ।

- 1) विक्रमोर्वशीये उर्वश्याः प्रियसखी -
a) चित्रलेखा b) धारिणी c) रम्भा d) मेनका ।
- 2) मुद्राराक्षसनाटके नायकः _____ ।
a) राक्षसः b) कौटिल्यः c) चन्द्रगुप्तः d) भागुरायणः ।
- 3) लघुसिद्धान्तकौमुदी इति सिद्धान्तकौमुद्याः संक्षिप्तावृत्तिः। आवृत्तिकारः - ।
a) भट्टोजी दीक्षितः b) वरदराजः c) नागेशभट्टः d) भर्तृहरिः ।
- ४) राजाहःसखिभ्यः _____ ।
a) टच् b) अच् c) सिच् d) पच् ।
- ५) _____ तत्कृतार्थेन गुणवचनेन ।
a) द्वितीया b) तृतीया c) चतुर्थी d) पञ्चमी ।
- ६) _____ वेदस्य श्रोत्रमुच्यते ।
a) शिक्षा b) कल्पः c) व्याकरणम् d) निरुक्तम् ।
- ७) इन्द्रियनित्यं वचनमिति _____ ।
a) गार्ग्यः b) कौत्सः c) औदुम्बरायणः d) शाकटायनः ।
- ८) शाब्दीभावना _____ अंशे विद्यते ।
a) लिङ् b) आख्यात c) अर्थवाद d) आर्थीभावना ।
- ९) सुदर्शनतडागस्य द्वितीया पुनरचना _____ राजस्य कार्यकाले ऽ भवत् ।
a) स्कन्दगुप्तस्य b) कुमारगुप्तस्य c) श्रीगुप्तस्य d) चन्द्रगुप्तमौर्यस्य ।

TURN OVER

१०) साङ्ख्यदर्शने _____ प्रमाणानि भवन्ति ।

a) द्वे b) त्रीणि c) चत्वारि d) षट् ।

११) 'त्रिषधस्थः' इति कस्य विशेषणम् ?

a) इन्द्रस्य b) अग्नेः c) बृहस्पतेः d) वरुणस्य ।

१२) कः पृथिनं दक्षिणां ददावान् ?

a) वरुणः b) वेनः c) राजा d) इन्द्रः ।

१३) 'तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु' इति ध्रुवपदं कुत्र दृश्यते ?

a) ऋग्वेदस्य तृतीयमण्डले b) ऋग्वेदस्य सप्तममण्डले c) कृष्णयजुर्वेदे d) शुक्लयजुर्वेदे ।

१४) ऋग्वेदस्य चतुर्थं मण्डलं केन दृष्टम् ?

a) वसिष्ठेन b) वामदेवेन c) विश्वामित्रेण d) अत्रिणा ।

१५) _____ अगतिर्न विद्यते ।

a) शिलारथानाम् b) स्थोपजीविनाम् c) मनोस्थानाम् d) क्रियापराणाम् ।

१६) महाश्वेतायाः ताम्बूलकरङ्कवाहिनी _____ ।

a) मकरिका b) पत्रलेखा c) तरलिका d) सागरिका ।

१७) प्रियेषु सौभाग्यफला हि _____ ।

a) चास्ता b) रम्यता c) सुन्दरता d) दृढता ।

१८) किस्मयः _____ स्थायीभाव भवति ।

a) शुङ्गारस्य b) उद्भुतस्य c) भयानकस्य d) रौद्रस्य ।

१९) अलङ्कारस्य _____ न्यायेन अलङ्कारता ।

a) देहलीदीप b) शतपत्रपत्रभेद c) ब्राह्मणधर्मण d) अरुन्धतीदर्शन ।

२०) 'पृथिव्या इव मानदण्डः' अनया उपमया _____ लक्षितः ।

a) समुद्रः b) हिमालयः c) शिवः d) मेरुः ।

Q. 2 Write paragraphs on any three of the following – (30)

परिच्छेदान् लिखत । (3 एव)

1) शिवसूत्राणि 2) भासो ऽ हासः - शोकान्तिका 3) ऋतवान् वरुणः

4) उमावटसंवादः 5) अर्थसङ्ग्रहे अर्थीभावना ।

Q. 3 – Answer any two of the following - (30)

उत्तराणि लिखत । (2 एव)

1) संस्कृतभाषायां निबन्धं लिखत । Write an essay in Sanskrit on तदात्मानं सृजाम्यहम् ।

2) Critically appreciate नासदीयसूक्तं

नासदीय सूक्तस्य रसग्रहणं कुरुत ।

3) Explain the रस – theory of भट्टलोल्लट.

भट्टलोल्लटस्य रससिद्धान्तं विवेचयत ।

4) Describe the salient features of सांख्यदर्शन

सांख्यदर्शनस्य वैशिष्ट्यानि वर्णयत ।